

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد زاهدان

موضوع تدریس: پرستاری بزرگسالان/سالمندان (۱)

تاریخ بازنگری: ۹۷/۸/۱

تاریخ تدوین: ۹۶/۶/۲

پیش نیاز: تشریح، فیزیولوژی، بیوشیمی، میکروب شناسی، انگل شناسی، تغذیه و تغذیه درمانی، مفاهیم پایه پرستاری

فراگیران: دانشجویان ترم ۳ پرستاری

مقطع: کارشناسی

ساعات تدریس: ۵۱ ساعت

تعداد جلسات: ۲۵ جلسه

محل اجرا: دانشکده پرستاری و مامایی

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۳ واحد نظری

مدرس: شکوفه مقربی

Sh_mogharabi@iauiranshahr.ac.ir

شرح درس :

در این درس با تدریس مفاهیم زیربنایی حفظ سلامت، مفهوم تعادل و اختلال در مایع الکترولیت‌های بدن و مفهوم اختلالات حرکتی به دانشجو کمک میشود تا با تلفیق آموخته های خود با علوم پایه بتواند از نظریه ها و مفاهیم پرستاری ضمن به کارگیری فرآیند پرستاری در مراقبت از بزرگسالان و سالمندان استفاده کند. در این راستا لازم است تقویت مهارت‌های تفکرخلاق در کاربرد تشخیص‌های پرستاری به منظور تأمین، حفظ و ارتقای سلامت بزرگسالان و سالمندان از پیشگیری تا توانبخشی مد نظر قرار گیرد.

هدف کلی :

آشنایی دانشجو با مفاهیم زیربنایی پرستاری و ایجاد توانایی در او به منظور تلفیق آموخته های خود در زمینه علوم پایه با مفاهیم و نظریه های پرستاری به هنگام ارائه مراقبت به مددجویان بزرگسال و سالمند مبتنی به اصول اخلاقی و موازین شرعی.

اهداف رفتاری :

دانشجو در پایان درس قادر باشد:

تعادل و اختلالات در مایع و الکترولیت های بدن

۱. تعادل و اختلال در مایع و الکترولیت های بدن توضیح دهد.
۲. نقش پرستار در ارائه تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی را بیان کند.
۳. مفاهیم پایه در تعادل مایعات و الکترولیت ها توضیح دهد.
۴. اختلال حجم مایعات در بدن (افزایش یا کاهش حجم) را شرح دهد.
۵. اختلال در تعادل و الکترولیت ها (هیپوناترمی، هیپرناترمی، هیپوکالمی، هیپوکالمی) را توضیح دهد.
۶. تعادل اسید و باز و اختلال اسید و باز با ذکر بررسی و شناخت علائم، درمان و مراقبت پرستاری بر اساس فرآیند پرستاری را بیان کند.

اختلالات حرکتی

۱. آناتومی و فیزیولوژی سیستم عضلانی حرکتی را توضیح دهد.
۲. نقش پرستار در ارائه تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی را بیان کند.
۳. بررسی و شناخت دستگاه حرکتی، تاریخچه سلامتی، انجام معاینات فیزیکی، تستهای تشخیصی، علائم شایع و مراقبت های پرستاری مبتنی بر کاربرد فرایند پرستاری را شرح دهد.
۴. اختلالات متابولیکی استخوان، استئوپروز، بیماری پاژه، استئومالاسی، نقرس و آرتروز نقرسی، را توضیح دهد.
۵. استئوآرتروز را توضیح داده و فرایند پرستاری مربوط به آن را به کار گیرد.
۶. عفونتهای استخوان از جمله استئومیلیت، آرتروز عفونی، سل استخوان و مفاصل، سل ستون فقرات را توضیح دهد.
۷. تومورهای استخوان و مراقبتهای ویژه پرستاری مربوط به آن را بیان کند.
۸. اختلالات پا، نظیر هالوس والگوس را شرح دهد.
۹. اختلالات بافت همبند، آرتروز روماتوئید، لوپوس اریتماتوسیسستمیک و اسکرودرمی را با ذکر مراقبت پرستاری و کاربرد فرایند پرستاری توضیح دهد.

اختلالات تغذیه ای

۱. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش و حلق را توضیح دهد.
۲. در مورد هریک از موارد بررسی و شناخت تغذیه و سیستم هضم و جذب، تاریخچه، معاینات، تستهای تشخیصی و علائم شایع توضیح دهد.
۳. تغذیه در فرد سالم، سوء تغذیه و انواع روش های تغذیه را توضیح دهد.
۴. سامان دهی مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به سوء تغذیه (چاقی، بی اشتها، پر خوری عصبی) را بیان کند.
۵. سامان دهی مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات هضم و جذب (اختلالات دهان، دندان، غدد بزاقی)، مری (دیسفاژی، آشالازی، ریفلاکس) را توضیح دهد.
۶. سامان دهی مراقبت پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات معده (گاستریت حاد و مزمن، زخم معده، سرطان معده) را بیان کند.
۷. سامان دهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات روده ای (اختلالات التهابی، کولیت اولسراتیو، اسهال، بیماری کرون، آپاندیسیت، پریتونیت، گاستروآنتریت، عفونت های انگلی) را تبیین نماید.
۸. تومورها، سرطان روده، هرنی، دیورتیکول روده، انسداد روده، سندرم روده تحریک پذیر، تروماهای روده را توضیح دهد.

اختلالات دفعی: آنورکتال، سیستم دفعی آنورکتال

۱. هموروئید، کیست پیلونیدال، فیشر آنال، فیستول آنال، سرطان آنورکتال، آبه رکتال، یبوست و بی اختیاری مدفوع را توضیح دهد.
۲. سامان دهی و مراقبت بر اساس فرایند پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات دفعی، روده ای کبد کیسه صفرا و پانکراس را بیان کند.
۳. ساماندهی و مراقبت از بیماران مبتلا به اختلالات کبد و کیسه صفرا (پانکراتیت حاد، سرطان پانکراس، صدمات پانکراس، کوله سیستیت حاد و مزمن، سرطان کیسه صفرا، هپاتیت وپروسی و باکتریایی، آبه کبد، پیوند کبد، آمیلوئیدوزیس و بیماری ویلسون را توضیح دهد.

روشهای تدریس:

سخنرانی با کمک وسایل کمک آموزشی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی.
وسایل کمک آموزشی نیز عبارتند از: جزوه آموزشی، کتاب درسی، وایت برد، اورهد و ویدئو پروژکتور

وظایف دانشجویان:

از دانشجو انتظار می رود:

- ✓ قبل از ورود به کلاس در مورد درس همان جلسه (طبق طرح درس) مطالعه داشته باشد.
- ✓ بموقع در کلاس حاضر شود.
- ✓ رعایت حرمت کلاس را بنماید.
- ✓ تلفن همراه خود را خاموش نماید
- ✓ در صورت داشتن سوال، بعد از کسب اجازه مطرح نماید.
- ✓ تکالیف خود را بموقع ارائه نماید.
- ✓ در بحث ها فعالانه شرکت نماید.

ارزشیابی دانشجوی:

۱. امتحان پایان ترم: ۷۰ درصد نمره
  ۲. امتحان میان ترم: ۱۵ درصد نمره
  ۳. ترجمه مقالات مرتبط با موضوع: ۱۰ درصد نمره
  ۴. حضور فعال در کلاس: ۵ درصد نمره
- نحوه امتحان پایان ترم: سوالات تستی، تشریحی، جاخالی

منابع پیشنهادی:

1. Smeltzer, SC, Brunner and Suddarth s. "Text book of Medical Surgical Nursing"(last ed), Philadelphia: Lippincot.
2. Black, H.M.,Hawks,J.H., Keene,A.M., "Medical Surgical Nursing". (last ed). Philadelphia : Saunders.
3. Polaski,A. L., Tatro,S.E. Luckmann s Cire, "Principle and Practice of Medical Surgical Nursing .(last ed.). Philadelphia.

۴. بیماری های دستگاه گوارش و کبد (اصول طب داخلی هاریسون)

۵. پرستاری داخلی- جراحی برونر (پرستاری بیماری های دستگاه گوارش- پرستاری بیماری های کبد و مجاری صفراوی)